

آخرين گزارش بهزيستی از موارد کودک آزاری و همسر آزاری ۹۳

آذر 3، 1393

آمار خطوط امدادي درباره کودکان و زنان قرباني خشونت همچنان نگران کننده است

معاون امور اجتماعي سازمان بهزيستی کشور روز گذشته در ارايه آخرين گزارش خط اورژانس اجتماعي ۱۲۳ اعلام کرد که از مجموع ۱۲۰ هزار تماس در هشت ماه سال ۹۳، ۹ درصد مربوط به کودک آزاری و هشت درصد مربوط به همسر آزاری بوده است.

حبيب الله مسعودي فرید گزارش خود را با اين جمله تکميل کرده که «آمارهاي مرکز اورژانس اجتماعي فقط در ارتباط با تماس هاي انجام شده با اين مرکز است و نمي تواند نشان دهنده ميزان شيوع کشوري کودک آزاری يا همسرآزاري باشد.»

شيرين صدر نوري، مسوول مددکاري انجمن حمايت از حقوق کودکان هم در گفت وگو با «اعتماد» خبر مي دهد که در شش ماه نخست سال ۹۳ از مجموع ۴۷ پرونده ارجاع شده به انجمن، ۲۲ پرونده مربوط به کودک آزاری بوده اما در مدت مشابه سال ۹۲، ۲۳ مورد از ۴۵ پرونده ارجاع شده به انجمن، به کودک آزاری اختصاص داشته است.

بنابر ادعای برخی روانپزشکان کودک، کودک آزاری در ايران شيوع حدود ۲۰ الي ۲۵درصدي دارد در حالی که هنوز فعالان آسیب هاي اجتماعي به آمار تخميني از شيوع خشونت خانگي عليه زنان و همسر آزاری دست پیدا نکرده اند. هر دو پديده از جمله آسیب هايي است که معمولاً در خفا و فضاي محصور و دور از چشم آحاد جامعه به وقوع مي پيوند و به همین دليل، نه در ايران که در تمام کشورهای جهان با هر سطح از پيشرفت و فرهنگ و دانش، ارايه آمار قطعي و دقيق از موارد کودک آزاری و همسر آزاری کاري تقريباً ممکن نيست. علاوه بر آنکه عموم جامعه، آزار کودک و همسر را صرفاً در شکل آزار جسمي مي شناسند در حالی که بنا بر هشدار مکرر روانپزشکان کودک و فعالان اجتماعي، بي توجهي، آزارهاي رواني و جنسي، محروميت از حقوق انساني و حتي مواردی همچون اجبار به کار و درآمدزايي و محروم کردن کودکان از تحصيل و اجبار همسران به اعتياد و فروش مواد مخدر توسط اعضاي خانواده، مصاديق بارز از کودک آزاری و همسرآزاري است.

مسعودي فرید در گفت وگو با «اعتماد» خبر مي دهد که اکنون ۱۵ خانه امن در کشور براي پناه دادن به زنان آسیب دیده، دختران فراري، زنان کارتن خواب، زنان معتاد و زنان در معرض خشونت خانگي وجود دارد و حتي در صورت محرومیت يك شهر یا استان از چنین خانه هايي، این زنان مي توانند با تماس با خط اورژانس اجتماعي ۱۲۳ و استمداد از مددکاران این مرکز به مراکز مداخله در بحران که در تمام شهرهاي کشور دایر است پناه برند و از آسیب هاي خیاباني در امان بمانند.

او همچنین خبر داده مسوولان سازمان بهزیستی کشور به محض اطلاع از وقوع کودک آزاری، کودک را از خانواده تحویل گرفته اما باید در اسرع وقت و تا کمتر از ۲۴ ساعت، براي دریافت حکم قضايي از قاضي براي نگهداري از کودک اقدام کنند و پس از بررسی هاي مددکاري، روانشناختي و پیگیری هاي حقوقي در مورد وضعیت کودک، کودک به خانواده بازگردانده شده یا در صورت احراز عدم صلاحیت خانواده و با صلاحیت کودک، او را به جد پدري یا اقوام درجه يك - در صورت دارا بودن صلاحیت هاي لازم- تحویل مي دهند و در غیر این صورت، کودک وارد مراکز شبه خانواده بهزیستی مي شود

مسعودي فرید به «اعتماد» توضیح مي دهد که آمار اعلام شده به خط ۱۲۳ نمی تواند به وضعیت کشوري کودک آزاری یا همسر آزاری تعمیم داده شود زیرا تماس با این خط اورژانس اجتماعي را باید به منزله افزایش آگاهی مردم نسبت به وجود این خطوط امدادي تلقی کرد و این آمار، نشانه قطعي بالابودن یا پایین بودن موارد کودک آزاری و همسر آزاری نیست.

مسعودي فرید مي گوید: «این خط براي شناسايي موارد کودک آزاری و همسرآزاري است و براي نظر درباره کم و زیاد بودن این آمار باید مطالعه پیمایشی و تحلیلي درباره شیوع همسر آزاری و کودک آزاری انجام شود. اگر آمار امسال نسبت به سال قبل کم یا زیاد است باید دلیل را، بیشتر متوجه بي اطلاعي مردم از این خط امدادي یا برعکس، افزایش آگاهی مردم از وجود این خط دانست و این آمار قابل تعمیم به شرایط کشوري نیست.»

سیدحسن موسوي چلک، رییس انجمن مددکاري اجتماعي ایران هم در گفت وگو با «اعتماد» بر همین نکته تاکید مي کند و راه اندازي و فعال شدن خطوط امدادي دولتي یا غیر دولتي را راهي براي افزایش آگاهی مردم نسبت به چگونگی گزارش دهی درباره آسیب هاي اجتماعي مي داند

اما در عین حال یادآور می‌شود: «کودک آزاری و همسرآزاری، خاص کشور ما نیست و در تمام کشورها با شدت و ضعفی وجود دارد. در کشور ما و از یک دهه قبل، وضعیت کودک آزاری و همسر آزاری و موضوع خشونت خانگی با محوریت کودک آزاری و همسر آزاری مورد پیگیری قرار گرفته است. با راه اندازی خط تلفن اورژانس اجتماعی و صدای یارا به عنوان منبع اجتماعی و گزارش دهی دولتی و غیردولتی درباره آسیب‌هایی همچون کودک آزاری و همسر آزاری، به مرور زمان تماس‌هایی با کارشناسان این مراکز برقرار شده اما با وجود آنکه خشونت خانگی علیه زنان و کودک آزاری یکی از موضوعات جدی است، عمدتاً آسیب‌های جسمی علیه زنان و کودکان به سیستم‌های قضایی و اجتماعی گزارش می‌شود در حالی که سایر انواع خشونت‌ها همچون آزارهای عاطفی و روانی و جنسی و مسامحه، به ندرت گزارش و پیگیری می‌شود و بنابراین این آمارها صرفاً بخشی از وقایع کودک آزاری و همسر آزاری است.»